

When Miriam Weiner first approached me about our joint cooperation in producing a published listing of documents in the Polish State Archives, I was very impressed with her initiative, ideas, goals and recommendations. Ms. Weiner's many resources included a network of knowledgeable and professional researchers and archivists throughout Poland. Her local representative in Poland, Mariola Jeziak, served as Ms. Weiner's translator, administrative assistant and local coordinator. Ms. Jeziak served a vital role in this project.

When Miriam presented her proposal for this project, I was very interested in her methodology of gathering and organizing the data. As a historian and archivist, I completely support the methodology as presented in this book.

Although small segments of the Polish State Archives' holdings have been published or disseminated through the Internet and genealogical journals by others not associated with the Polish State Archives, this book represents the first officially sanctioned comprehensive publication outside of Poland of the holdings of the Polish State Archives, where the material was reviewed and verified by our archivists.

In addition to her work in Poland, Ms. Weiner simultaneously worked in archives in the neighboring republics of Belarus and Ukraine where documents could be found for towns now in Poland.

The gathering and verifying of archival data was truly a team effort. In Warsaw, many of my staff members participated in various levels of this project. I am particularly grateful to Dr. Andrzej Biernat, a vice-director of the State Archives, who was the coordinator between the central archives and the more than 85 archives throughout Poland that were surveyed for this book.

Many relevant documents for this book are located in Warsaw in AGAD (Archiwum Głównie Akt Dawnych/ Archives of Ancient Acts), and the director, Dr. Władysław Stepniak, was very helpful in identifying and verifying the material in AGAD and also in preparing material for the video announcement of this book, which we filmed in June 1996.

My secretary and assistant, Elżbieta Kopica, was called upon frequently for her skills in scheduling and keeping track of the many details connected with this project. Her valuable assistance and professionalism are appreciated, as always.

I am grateful to the many archive directors and their staff archivists who reviewed the computerized data for this book several times and made vital additions and corrections to the information. Without their

Professor Jerzy Skowronek, 1996

1

cooperation, we could not have succeeded with this monumental survey of hundreds of thousands of documents in the Polish State Archives. In the archives throughout our system, the staff was asked to review a massive amount of material in order to provide as specific and complete data as possible. This was a difficult job, and I am proud of both the effort and the results.

Through her sheer persistence and focused efforts, Miriam Weiner has produced a book that will surely motivate those who wish to know more about their Jewish roots in Poland and will become a standard reference work for historians, librarians, archivists, researchers and genealogists who have been waiting for a town-by-town guide to the holdings of the Polish State Archives. In addition, the second inventory organized by repository will be of great assistance to archivists throughout Poland as well as those who are researching specific regions.

I am grateful to Miriam for asking me to be a part of this effort, and I look forward to working with her for many more years.

Professor Jerzy Skowronek
Warsaw, June 1996

Kiedy Miriam Weiner po raz pierwszy zwróciła się do mnie z propozycją współpracy w przygotowaniu publikacji i indeksu materiałów znajdujących się w kolekcji Polskich Archiwów Państwowych, ujęła mnie jej inicjatywa, pomysłowość, jak też i posiadane przez nią rekomendacje. Zaimponowała mi swoją znajomością szeregu profesjonalnych badaczy przedmiotu i archiwistów na terenie całej Polski. Jako Jej przedstawiciel w Polsce, tłumacz i asystent w jednej osobie, występowała Pani Mariola Jeziak, która wniosła nieoceniony wkład w realizację niniejszego projektu.

Kiedy Miriam przedstawiła mi swój projekt, zainteresowała mnie zwłaszcza metodologia, którą zastosowała. Ona przy kompilacji i organizacji zebranego materiału, w którą a pełni akceptuję i jako historyk i jako archiwista.

Jak do tej pory jedynie nieznaczna część materiałów zgromadzonych w Polskich Archiwach Państwowych dostępna była zainteresowanym w postaci publikacji rozsianych czy to w czasopiśmie zajmujących się genealogią, czy też w Internecie. Żadne z nich jednak nie zostały wydane za zgodą i poparciem Archiwów. Niniejsza praca jest zatem pierwszą oficjalną publikacją w Stanach Zjednoczonych zawierającą pełny wykaz archiwaliów znajdujących się w naszych zbiorach i przygotowaną przy współpracy naszych archiwistów.

Poza materiałami znajdującymi się w posiadaniu polskich archiwów Miriam Weiner włączyła do swojego projektu również archiwa Białorusi i Ukrainy w których udało jej się odnaleźć dokumenty związane z historią miast znajdujących się obecnie na terenie Polski.

W zbieraniu i weryfikacji materiałów archiwalnych w Warszawie uczestniczył cały szereg pracowników naszego Archiwum, którym chciałbym niniejszym podziękować za owocną współpracę. Przede wszystkim pragnę złożyć moje serdeczne podziękowania Panu dr. Andrzejowi Biernatowi, piastującemu funkcję wice-dyrektora Archiwum Państwowego, za koordynację współpracy pomiędzy Archiwum Centralnym a ponad osiemdziesięcioma pięcioma archiwami na terenie całego kraju, które wzięły udział w kwerendzie. Znacznej ilości

materiałów, które weszły do niniejszej publikacji dostarczył nam dyrektor Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie, dr Władysław Stępnik. Za ich udostępnienie, jak i za pomoc w przygotowaniu filmowej zapowiedzi niniejszej książki w czerwcu 1996 roku, składam Mu gorące podziękowania.

Dziękuję również mojej asystentce, Elżbiecie Kopica, której pomoc w planowaniu szczegółów pracy nad niniejszym projektem była, jak zawsze, nieoceniona.

Wdzięczny jestem także wszystkim dyrektorom i pracownikom archiwów, którzy poświęcili swój czas na wielokrotną weryfikację zebranych informacji, dzieląc się swoimi uwagami i wprowadzając stosowne poprawki. Bez ich pomocy skompilowanie tak monumentalnego przeglądu setek tysięcy dokumentów znajdujących się w posiadaniu Polskich Archiwów Państwowych nie byłoby możliwe. W przypadku większych archiwów, nasi pracownicy mieli do wykonania trudne zadanie polegające na przejrzaniu ogromnych ilości materiału, celem dostarczenia jak najbardziej szczegółowego i jak najpełniejszego ich przeglądu. Praca jaką wykonali zasługuje na jak największe uznanie.

Dzięki swojej determinacji i staraniom, Miriam Weiner przygotowała pracę, która bez wątpienia stanie się nie tylko motywacją dla tych, którzy pragną dowiedzieć się więcej o swoich polsko-żydowskich korzeniach, ale również wejdzie do kanonu lektur historyków, bibliotekarzy, archiwistów, badaczy i genealogów, którzy już od dłuższego czasu czekali na przewodnik po zbiorach Polskich Archiwów Państwowych. Będzie ona także pomocnym źródłem informacji dla polskich archiwistów oraz dla wszystkich zainteresowanych studiami regionalnymi.

Jestem ogromnie wdzięczny Miriam za zaproszenie mnie do udziału w realizacji niniejszego projektu i mam nadzieję, że naszą współpracę dane nam będzie kontynuować przez wiele kolejnych lat.

Profesor Jerzy Skowronek
Warszawa, czerwiec 1996 r.